

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:	Vidéken:
1 hóra 1 K.	1 hóra 1-50 K.
1/2 évre 3 K.	1/2 évre 4-50 K.
1 évre 6 K.	1 évre 9 K.
1 évre 12 K.	1 évre 18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Szent István-tér 1.
 Telefon 204.
 Egyes szám: 4 fillér.
 Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Olvasó

el kérem okvetlen ezt a kis írást és ha találva érzi magát, tegye szívére kezét, vegye elő jobbik észét s gondolkozzék kissé a dolgon.

Az ideit termés nem volt ugyan a legrozásabb, de mindenestre elégedő arra, hogy az ország és szövetségesei megéljen belőle a háborús esztendő alatt. Elég lesz nekik akkor, hogy mindenki okosan él, nem pazarol, feleslegesen nem prédálja a lisztet, amely a háboru szerencsés kimenetelében kétségkívül az első helyen áll.

Beosztással, okosan, takarékosan élni, gabonánkat a legértékesebb és legfontosabb vagyunknak tekinteni, amelyre különös gondot vigyáz az ember, mindezt épügy megköveteli valamennyiünköt a háboru, amint a frontai harcoktól a bátorságot, az élet feláldozását. Aki a lövésekben nem teljesíti kötelességét, megszalad az ellen elől, gyáva. Aki azonban esztelen pazarlással veszélyeztetni a nagy küzdelem sikerét, a gyávaságnak is súlyosabban vét a hazája ellen. Pedig magyar embernél a gyávaság a legcsunya, legszegényesebb dolog.

Van azonban még szomorubb jelenség is, amely a pazarlásnál ezerszer jobban veszélyeztetni létküzdelmünk kimenetelét, a nemzet és szövetségesei igazságának diadalra jutását. *A liszt és gabona összeírása megdöbbenő nagyarányu gabonaelitkolásról rántotta le a leplet.* Kísüit, hogy a cséplési eredmények és a mostani összeírás, tekintetbe véve természetesen a már elhasznált mennyiséget, ahogy sincsenek egymással arányban, hogy a *termés, nagyjából részét eldugták.* A *tulagodalmos elővigyázat és a lelketlen, hazafiatlan spekuláció,* (amely alatt maga a kormány is különösen a gabonaspekulánsokat érti, mert kutatásában erre az eredményre jutott,) *eltüntetése a termés nagyobbik részét, mintha csak a föld nyelte volna el.* Leiketlen, hazafiatlan kufárok kalmárkodásának természetesen egy percig sem szabad veszélyeztetni a mi nagy nemzeti ügyünket. És nem is fogja veszélyeztetni, mert a kormány az egyszer talpára áll s írtó háború indít a hazza sorsából börtézt csináló beállóságok ellen.

Még egy utolsó figyelmeztetés történt. *Ejő az elrejtett gabonáról, mert a terminus lejártá után jön a házkutatás, azután a büntetés pénzzel és börtönnel.*

Különösen a nagyobb termelőket, malmokat, lisztkereskedőket, maláta, sör, szesz, keményítő gyárakat fogják átkutatni, hogy a hazafiatlan üzérkedésről lerántásák a leplet. Sőt az egyes polgárok élesekamrájába is betoppán a pénzügyőz, s jaj lesz a hazugoknak, a titkolózóknak.

Még van egy utolsó óra, még most büntetlenül lehet a hamisságot rendbehozni, de aztán következik a bűnhődés és a kipellengérezés. Az elsőről a törvény gondoskodik, a másodról mi, akik hazafias, testvéri érzéssel az utolsó órában is még egyszer megtettük kötelességünket, hogy a jobbik észre térítsük a gabonaelitkolókat. A jóakaratu figyelmeztetés tehát itt van, de a kipellengérezés sem marad el. Mert ezt is kötelességünknek tartjuk.

Lesz rézgálicz.

A hadvezetőség újabb időben nagyobb mennyiségű rézmenyiséget bocsátott a magyar kormány rendelkezésére, melyet úgy az állami kohók, mint egyes magánvállalatok fognak rézgáliccá földolgozni. A rézgáliccát a megyék fogják a szőlőterületek arányában megkapni és ók fogják azt a szőlőbirtokok között ugyancsak aránylagosan kiosztani.

A napokban a földmívelésiügyi miniszter rendeletet fog a törvényhatóságokhoz intézni, amelyben a kiosztás alá kerülő rézgáliccmennyiséget meg fogja állapítani és ugyanebben a rendeletben fogják megállapítani a rézgálicz árát is, amely jelentékenyen olcsóbb lesz a mai uszorás rézgálicz áráknál.

Ezek szerint nem kell félni, hogy nem kapunk rézgáliccát. Mindenkinek jut annyi, amennyi kell.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház.

A vármegye lelkes községei még mindig küldik a gyűjtés eredményét a hadiárvaházra. Ma ismét

Törökbálintről érkezett pénz, 234 korona. Törökbálint áldozatkészségét lapunk mai számában egy külön hirben ismertetjük.

Sárbogárdon Schmall György plebános 282-70 K gyűjtött a nemes célra.

A vármegye katolikus tanítóit a hadiárvaházért.

A vármegye katolikus tanítóinak központi választmánya csü-

tőrökön tartott ülést, amelyen elhatározta, hogy a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra 1000 koronát adnak. A választmány utasította a főpénztárost, hogy az összeget juttassa el a Fejérmegyei Naplóhoz.

EPIZÓDOK.

Főnn Toporucánál, lenn Döberdónál nagy a vigasság most. Farsang van. Halál Ofelsége mutat. Félrevágja az árvalányhajas tური süvegét, hejehujáz a száraz, fehér karjaival, összeveri a kopogó bokáját, nagyokat rug, csak úgy porzik vagy íröccsenik körülötte.

— Sohase halunk meg!
 Már, mint ő, a halál sohase hal meg. Így kurjogat és szól körülötte a szivhez szóló muzsika, éles acélgolyó füttyenések, búgó dumdok, prim hangon játszanak, jajongó schrapnelek csellóznak, belebőg a nagyobb, az öreg ágyú, a fiatalabb ágyú — szóval teljes a koncert. A pianót a haldoklók elvesző sóhajai szolgáltatják.

Sápadt arcu, remegő szívű, bajsztatlan ifju legényké, akiket itthon az édesanyjuk sirat, vastagbajszu, nagyvessantú kemény nézű öreg bakák, akiket egy csonmó gyerek, meg az asszony zörög szünet nélkül, szembe néznek a nagy kaszával, keservesen sóhajtának:

— Melyikünk lesz a soros máma! Otódször küldtek vissza, talán utoljára... A hazáért...

A nagy kaszás pedig, aki a legény a széles határban, megiorgatja feje fölöt az éles kaszát s nagy rendeket vág a 17-esek közt, a 69-esek közt.

Aztán döcög a nehéz kocsi. Vörös lámpa, vörös kereszt van rajta, hozzá a nyögő, bepölyázott, sok vért veszített szegény katonákkal.

Farsang van!
 A Nádor-utca is tudja, hogy farsang van. Hogyne tudná, hiszen visit a klarinét, bug a cselló, dörög az öreg bőgő és valamennyit tulzengi a vidám legények, hamvas arcu bokorugrós szoknyájú szép hölgyek mulató sokasága.

— Sohase halunk meg.
 Így az untauglichok és nélkülözhetetlenek.

Ilyen szezonja sohase volt még a színháznak. Folyton zsúfolt sorok, illatos mosolygó, pazar fényben tündöklő, gyönyörűséges páholyok, kacag belőlük az élet. S ha felt volt a színház, miért ne lehetne utána telt a kávéház?

— Hadd fogyjon a pezsgő, zengjen a cimbalom Van, aki megüzeni az árt.

Mikor aztán ott benn megelégették a mulatságot, s hazafelé cihelődtek egetverő, aranyos hangulatban, dehogyan tudták volna megtagadni maguktól, hogy ott kűnn az utcán is ne folytassák a jökevű kitérésait.

A jó kedvű csimborasszóján mint komor felhők közül a hold, kibukkant a rend sőtétarcu, de éber öre, a rendőrbiztos s a réki adott hatalom alapján csendre, rendre a környéken alvó békés lakók éjjeli nyugalomra figyelmeztette a jökevűket.

Nohát az csak természetes, hogy ilyen hangulatban az ember nem zökkenhet ki a paradicsomi örömköböl a hideg fehérvári sáros valóra. Kezdődött a szóváltás.

— Mi köze hozzá? — Ki maga? — Hát maga? — Hát maga? — Micsa! — Ne beszéljen! — Hallgasson! — Ne kiabáljon! — Ki kiabál? En kiabálók? O kiabál, aztán azt kiabálja, hogy én kiabállok. stb. stb.

Szöröl-szóra, többről-többre, a rend éber öre igazolásra szólította fel az éjjeli csend háborogtatóit.

És a vidám társaság szép libasorban felvonult a városházra s ott igazolták magukat.

— Rendben van, noha folytatása következik.

És aztán csakugyan következett Kiadótt a jelszó:

— Vissza a kávéházba! Alarm!

Veszélyben a hazza, a kultúra. Fehérvár ősi becsülete!

— A kávéházban természetesen óriási lett a riadalom, elkezeredés és szégyenerzés!

— Még csak ez kell, hogy ebben a szomorú világban az ember mulatságát is megzavarják. Hát nincs a rendőrségnek egyéb dolga. Szégyen! Gyalázat! Disznóság!

— Vissza a rendőrséghez.

— És ment vissza a rendőrséghez az egész trupp, élén egy fiatal ügyvéddel, az igazság rettenetétel bajnokával.

— Kí volt az a rendőrbiztos?!

— En!

— Rendőrbiztos ur üljön le és írja, a mit én diktálok.

— Mit? én írjak, ha az az diktál? Hát nem írogok irni. Tessék! írja meg az ur, amit önmagának diktál.

És az ügyvéd ur iszonyu harraggal megírta a magyar kultúrán esőt szörnyű szégyenfoltot, amelyre föltétlenül súlyos büntetés lehet csak a flastrom. Majd megmutatja ő. *Krax.*

— Filharmonia. A zenekedvelők vasárnap délután 6 órakor tartandó zenekari hangversenyre iránt szokatlan nagy az érdeklődés. Jegyek Krausz Verona Nádor-utcai tőzsdejében válthatók.

HIREK.

— **Katonai kiállítások.** Matyiasovszki László 17. honvédegyalozredbeli zászlós a Signum Laudumért, Kovács János 69. gyalogezredbeli alezredes a vaskorona-rend harmadik osztályát, Hermann János 10. huszárezredbeli őrmester, Tarodi Ferenc, Sammer Béla 69. gyalogezredbeli címzetes őrmesterek a koronás ezüst érdemkeresztet kapták.

— **Székesfehérvár zárlat alatt.** Megirtuk, hogy a város területén a száj és a körmőtájás járványzárlat alatt áll. Az állategészségügyi hatóság a leszigorúbb intézkedéseket tette a veszedelem megállítására, s zárlatot rendelt el, amelynek megszegői szigorú büntetésben részesülnek.

— **Gyermekeknek szánták az égből.** Suljos csapás érte Szammer Pál honvédszázadost, meghalt Budapestben 7 éves Pali fiacskája. A kis halottat Székesfehérvárra szállították 15. szám alatti fiúszobából dr. Lintner Sándor családijában is, meghalt Kuzsika kislányja 17. hónapkorában. Temetése csütörtökön délután volt. Széchenyi-utca 15. szám alatti fiúszobából.

— **Színházi hírek.** Vasárnap délután a Legénybucsat adják. A jövőhéten a székesfehérvári deszkákon is vizitelt a Grún Lili, s a premír után valószínűleg jobbélre szenderül. A jövőhéten kerül továbbá bemutatásra Ó, vagy senki operett, a népopera újdonsága.

— **Éjjeli tűz az Öreghegyen.** Vírág István Öreghegyi lakos szerdán költözött be új hájlékába, s éjjelre már le is égett az új családládi fészek. A tűzoltóság csakhamar ajlslyszinen termelt, s ami megmenhető volt, megmentette a tűz maradványaitól. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen.

— **Vigan folyik az élelmiszerhiány.** Erdések volna szarvaszatát kassani az élelmiszerhiányokról, amelyek egy év leforgása alatt történtek. Azt hiszik, ez lenne a fő oka a hiánynak. Szerintük a jelenlegi két helyen történt élelmiszerhiányos. Özv. Kovács Andrásné Széchenyi-utca 132 sz. alatti lakostól 120 korona értékű sonkát és szárlonnát loptak el. Tujáer István felsőhárslysi lakostól pedig négy sonkát emelték el 100 korona értékben. A nyomozás természetesen megindult.

— **A dohány drágulása.** A hír, amely már hetek óta kering a dohányárak emelkedésében, sajnos beigazolódott. Az országos dohányjövédéki igazgatóság kidolgozta az erre vonatkozó előterjesztést, úgy hogy már csak a pénzügyminiszter döntése van hátra, ami a közeljövőben már meg fog történni. Az új árak valószínűleg már februárban életbe lépnek. Az áremelést és a munkabérek megdrágításával indokolják. A trafikajdonosoknak az a véleménye, hogy a drágulásnak még lesz a hátránya. Kevésbet tudnak majd eladni, úgy hogy az állam jövedelme egyáltalán nem fog növekedni. A trafikosokat ellenben érzékenyen fogja érinteni. Kevésbet fognak eladni és így kevésbé részesedéssülk is lesz.

— **Pilsvánkosra fáj a foga.** Csak nemrég irtunk a teherpályaudvari lopásokról, amelyek mintegy félévén keresztül tartottak, amíg végre hurokra kerültek a tolvajok. Most megint lopnak. A tolvainak pilsvánkosokra volt szüksége, hogy a háborús élet terheit azon pihenhesse ki. S a vánkóskérdést úgy oldotta meg, hogy a vasuti kocsi-ból lopott el néhányat. A rendőri nyomozás már a tolvaj sarkába van, s letartóztatása csak órák kérdése.

— **Hadiiposta.** A stockholmi fogolygyámsági hivatalból a (Stockholm Linnéának 77) a Fejérmegyei Napló kutatása eredményeképpen Fisch Istvárról azt az értesítést kapták, hogy hadifogságban van és egészséges. Címe Tobolsk Rotta 18. Ruzsland.

— **Katonatemetés.** Török Áron jászkeszi lakos a harcáren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése február hó 3-án d. u. 2 órakor volt a Csapatkórház halottsházából.

— **Elveszett pénztárca.** Dr. Tauszig Izsó elvesztett egy zöld pénztárcaát 200 krownával. A rendőrség figyelmezteti a megtalálót, hogy vigye el hozzá, ahol illő jutalomban részesül.

— **A szegény gyermekeknek.** Schlamadinger Gyuláné egy télikabátot küldött a szegény gyermekek részére. A közönség visszem adományait hálásan vesszük, mert aminden nap nagyon sok szegénygyermek jön a szerkesztőségbe ruháért cipőért. Marx Jenő szintén ruhát, küldött. Ma egy családot segítettünk meg.

— **Törökbalint a hadiárvaházra.** Törökbalint község az első között foglalt helyet a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra való gyűjtésben, amelynek Weichner Miklós plebános, pápai kaplán volt a lelkes vezetője. Eddig 3056 koronát adományozott már. Meller Rudolf és neje az Alkotmány utján 2000 koronát, Notre Dame zárda 562 K, községi gyűjtés 494 korona.

— **Hadijótékonyág.** N. N. 5 kor. a vak katonáknak, 5 kor. a rokkantatonak részére küldött a Fejérmegyei Naplóhoz.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziszer a dr. STÖRK-féle komprimált mell. pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható Szüts Róbert Magyar Korona győgyárában, Székesfehérvár, Városház tér.

SZÍNHÁZ.

A Faun. Knoblauch már nem új, de minőség szép és szívesen látott színjátéka, amely olykor kilep a színpadi alkotások keretébe és e világos meeting-sprech-cséé válik, melyben a társadalmi rend és fel-forgás lehetetlensége jut szöhöz s a természet törvényessége s a törvény természetellenessége jut kirívó összehasonlíthatókhöz, több mint jó előadásban került színre. A jó előadást az összes szereplőknek köszönheti a darab — kivéve a címszerepet játszóknak, — mert annak — Fenyfő Aladár — köszönheti, hogy az előadás több mint jó volt. Fenyő eddigi játékaival bebizonyította, hogy gondolkodó, jellemezni jól tud és ha nem is klasszikusan, de érthető világosan és szépen beszélő színész. Silváni hercegtől a közönség, ha nem is abszolút mindent, de sokat várt, slyugy ment a színházba, mint, aki nem egyedül irodalmi élvezetet, de színjátékot is nyer. K zdetben, az a komolyan nem vehető spleen-és öngyilkossági komédia, mely gyöngye introdukciója a darabnak és senkit sem érdekel, közönbösen is hagyta a közönséget, majd az első felísten megjelenésének erős momentumai, az éles ellentétét fogva nem hatott minden bizonytalanság nélkül, de hámarosan megtalálta a játék a maga medrért s attól kezdve zavartalan élvezetet uyujtott. Fenyő alakja, modoraitanaka a szegletesség meg ritmus-talansága, hangjának éles volta, szakasztikus arc kifejezése már különben — hozzájárultak sikeréhez, melyet teljessé tett felfogása

TÁRCA.

Magyar kultúra

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök beszéde a Pázmány-Egyesület közgyűlésén.

(Vége.)

— Ezzel szemben mondom, hogy kell irónkba józan, kell katolikus és nemzeti érzés, melylyel aztán igazán szolgálhatjuk hazánkat s nemzetünket, hitünket és eszményeinket.

— Ha leszünk ilyenek többen sokan, akkor nem féljük a hazát s nem a kereszténységet, amint-hogy most sem féljük, annak dacára, hogy van több megbódult emberünk és irónk — most sem féljük a magyarságot és nem beszélünk a kultúra válságáról.

— Egy-két ember ember nem jelentheti a magyar kultúra válságát, hanem legfőképpen a saját géniuszának, a saját irányzatának a csödjét. A magyar kultúra bizonyára nem megy tönkre né-

hány eszménytagadó, blazírt ember miatt. Annál kevésbé megy tönkre, minél kevésbé tudnak más kultúrát állítani helyébe.

Más kultúra pedig ezidőszent nincs és nem jelentkezik még a látóhatáron sem. Minden kultúrának létfeltétele az az életerő, melyet magával hoz a természet mélyeiből, mellyel ki tud gyujtani új eszményeket, elő tud csalni új értéket, mely kinyilatkoztatja magát a nemzeti lélek sajátosságai-ban s a maga képere és hasonlatosságára formál egy darab világot . . . követ, fát, kapufát, oszlopot, házat, ládat, ruhát, szerszámot, fegyvert, lelket, nyelvet, gondolatot, világot aláírja, hogy magyar lélek, magyar világ, keresztény lélek, keresztény világ. E világalkotáshoz gazdaság és lendület kell; azon fordult meg tehát az új kultúra sorsa, hogy adott-e hangot új motívumoknak, ébresztette-e fet új reakciókat, élesztette-e fel új lángokat, új fényeket. végigment-e a husvétii reggel misztikus erejével sírok, hamvak, porok felett.

— Hol van az az új életerő, az az új teremtő lendület, melytől

az új kulturának kialakítását várjuk? Mik azok az új eszmék, azok a élettartalnak és értékek, melyek az állítólagos új kultúrát jellemzik? Elhiszem, hogy vannak új, sajátos életerűek a modern nagyvárosi és nagyipari életben, ahogy bizonyára más életerűekkel találkoznak a hamburgi kikötőben és másokkal a velencei tó partján, elhiszem, hogy vannak új, meglepő fények és világítások a kohók körül, vannak új vonalak a vasutak által szelt, a távirók, távbeszélő és villamos-ságot vezető drótokkal megdróto-zott vidékek látóképeiben, vannak új hangok a gépek zakatolásában s új emelkedések a repülés meg-tapasztalásában, elhiszem azt is, hogy vannak a tömegpsychének is csodálatos megnyilatkozásai s hogy az öntudatra ébredt és szervezett munkásmilliók az ösz-szetartás oly csodálatos példáját adják, amilyent még nem látott a történelem; de ez az új hit, új remény és szeretet csak történeti kategóriákon, új gazdasági és és társadalmi elhelyezkedés-el dolgozik s a mélyseégeket és magasságokat nem érinti; azokkal

végezni akarna, saját föladatát és jogosultságát ismerné félre. Van-e ebben a keresztény kultúrát válságba hozni akaró kultúrörék-veksében valami, ami Krisztust és a krisztusi misziót pótolhatná? Vajjon az osztályöntudati, a szervezkedési szenvedély, a tudásvágy és művelődési szomj fölöslegessé teszi-e a transcendentalis vágyak és várakozások kultuszát? A városok elváltozott és kormosabb arculatából szétfoszlik-e a természet és a lét szfinkszének alakja és kimeríti-e a szociális ember az Istengyermekeknek fogalmát. A modern ember természetesen dolgozik a térben és időben való új elhelyezkedésben, iparkodik kialakítani a történeti fejlődés új lépcsőfokozatát, de ez semmit sem változtat az örökkévaló igényeken s azon a kultúrán, melyben az ember két világ: a végesség és végtelenség polgárának mutatkozik be.

— Ez a mi programunk világháboruban és világkében egyaránt. Ezen dolgozunk tudományban, irodában, sajtóban, iskolában és családban, egyházban és társadalomban.

SÖVEGJARTÓ vászonnáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkezdők-ből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből. **OLCSÓ szabott árak.**

és sajátos művészete. A közönség osztályon tetszését még egy vastappal is kifejezte, sőt volt valaki, ahi az első felvonás végén, hogy volt, újra! kiálással fejezte ki tetszését. Szendrői, Krómer, Körner, Bene, Zilkó, Császárpompás együttest képeztek Fenyő körül.

Szardán a Kisasszony férje, este pedig Ripp van Winkle ment a szokásos Unnepi érdeklődés mellett jó előadásban.

Az Uránia színház iroda hírel.

Simon Judit kerül ma és holnap az Uránia Színházban előadásra. Kiss József balladája van benne feldolgozva gyönyörű kiállításban. A prologust egy székesfehérvári urhölgy fogja szavalni. A zongora és harmonikumkíséretet az eredeti zenével Francsek József zongoraművész fogja szolgáltatni. Pénteken és szombaton 3-3 előadás 5, 7 és 9 órákor. Mészképletlen felemelt jegyek elővételben Ullmann dóhánytőzsdejében és a színház pénztáránaál válthatók egész nap. Számozott útléhelyek.

Tetemrehevás.

Arany János balladája. Filmre alkalmazta Némedy Gábor. Rendezte Garas Márton. Bemutatta az Apolló Színház február 4 és 5-én pénteken és szombaton.

Arany János örökbecsű, zengzetes balladája filmen a magyar kinematográfia nagyszerű eseménye. A mozi-vászon, amelyre a régi romantikus magyar kor alakjai rajzolódtak, ünnepi jelentőségűvé nőtt. A búzke lovagvándu tornyai és árkádjei alatt, a bérce Erdély csodaszép vidékein mintha életre kelne a letűnt régi idő, a halhatatlan költő mintha életre hívta volna nemes fantáziájának színmagyar alakjait, akiket örök emberi érzések jellemeznek. Határozottan szercencs ötlet volt Arany János balladájának filmre alkalmazása, a mely valóban magasrendű művészi köntösben került a vászonra. Nem róppenek el drámai szavak, szemelmi sőhájok a színről és mégis a fülünkben csengnek a ballada gyönyörű ritmusai. A legtökéletesebb illúziót kelti a művészi érzéssel megrendezett és megjászott darab. A külső felvételek Vajda-hunyad várában és Erdély festői szépségű tájain készültek. A termek berendezései az Erdélyi Múzeum-Egyesület régiségáttárának műkincsei. Ebben a pompás keretben nagyszerűek a szereplő művészek. Berky Lili fenomenális Kund Abigél szerepében. A többi főbb szerepeket Fáy Flóra, Szakács Andor, Szentgyörgyi István, Berki József játsszák. Az irodalmi becsű, gyönyörű filmalkotás valóban méltó az Apolló Színház nívós repteróttájához. Az előadások pénteken és szombaton 6 és 9 órákor kezdődnek. Helyárak rendezek. Jegyek elővélhátók Krausz Verona dóhánytőzsdejében és este a pénztárnál.

men nap kilogrammonként a következő árakon:

1) Hál	5-80 fil.
2) Szonna	5-40 "
3) Nyersonka és karra	4-00 "
4) Hus (lapocka comb, oldalas)	3-70 "
5) Kocsonyahus	2-50 "
6) Tüdő — máj	2-50 "
7) Belsősr	2-50 "
8) Vesévelő (1 drb. sertésből)	1-20 "

Székesfehérvár, 1916. febr. 2.

A közéletmezsi bizottság.

1605/1915.

1605/1915.

Hatósági hirdetés.

Malomvállalatok, továbbá a gabonát vagy lisztet élelmi cikké feldolgozó ipari vállalatok (sütők, cukrászok, pékek, szárazsütemény, kétszersült árusok) gabona és lisztkereskedők s általában a termelőket kivéve mindazokhoz, akik gabonát, vagy lisztet forgalomba hozatal céljára tartanak birtokukban. Közhírré teszem szigorú betartás végett az alább következő kormányrendeletet.

Székesfehérvár, 1916. jan. 30.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

A m. kir. miniszteriumnak 371/1916. M. E. számu rendelete némely gabona- és lisztkészletnek újabb bejelentéséről és forgalombahozataluk újabb szabályozásáról.

A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. Minden malomvállalat és pedig akerskedelmi örléssel foglalkozó malomvállalatok épügy, mint a vāmörló malomvállalatok továbbá a gabonát vagy lisztet élelmi cikké feldolgozó ipari vállalatok (kenyér-gyárak, sütők, pékek, cukrászok, szárazsütemény, kétszersült és hasonló gyárak, valamint tészta- és tarhonygyárak és minden ilyen művállalat), ugyszintén

gabona- és lisztkereskedők, valamint

általában — a termelőket kivéve — mindazok, akik gabonát vagy lisztet forgalombahozatal céljára tartanak birtokukban,

kötelesek a birtokukban levő, akár saját tulajdonukban álló, akár más részére örzött, vagy birtokukban még nem levő, de akár ugyan birtokukban levő, az alábbiak szerint:

2. §. Vāmörló malomvállalatok, amelyek kizárólag az örlöttéttétre örlésnek az örlési, darálási, zúzási, hántolási stb. járás és nem pénzben fizetett vāmót (székesfáj) a jelen rēndelet kihelyezésétől kezdve az örlésre hozott gabonaművelekből (buzza, rozs, kétszeres, árpa, zab, tenger) csak termékekben, nem pedig liszt állapotba vehetik ki. A vāmót szedeti gabonából a malomvállalat birtokosa csak a fennálló rēndelkezők szerint számított sajátbuzza és gazdasági székesfájának megfelelő mennyiséggel rendelkezhetik, a felesleget pedig a jelen rēndeletben meghatározott célra (3. §.) feldolgozatlan állapotban megőrizni kötelek.

Az első bekezdésben foglalt rēndelkezők hitelesítésnek az egyéb malomvállalatok által végzett mindenmly örlésre is, amennyiben az örlés díját (a vāmót) nem pénzben szedik.

A vāmörló malomvállalatok épügy, mint a kereskedelmi örlés sel foglalkozó malomvállalatok kötelesek az 1916. évi február hó 1. napja után végzett vāmörlésből eredő gabonakészleteiket 1916. évi február hó 19. napjától kezdve kététenként, minden második hét szombati napján vólt állapó szerint, a Haditermény-részvénytársaságnak, illetőleg a helyi hatóságnál bejelentett bizomnyosának írásban haladéktalanul bejelenteni.

3. §. A jelen rēndelet szerint bejelentés alá eső készletek, a mennyiben a fennálló rēndelletek értelmében nem volnának máris igénybevéve, a jelen rēndelet erejénél fogva az 1914. L. t. c. 3 §-a értelmében közszükségleti célokra igénybevételnek (rekvizitálnak). igénybevétt készletével a birtokos nem rendelkezhetik, hanem kötelek azt gondosan megőrizni. Az igénybevétt készleteket a kereskedelmi miniszternek a külügyi és földművelésügyi miniszterrel egyetérte kiadott rēndelkezők szerint a Haditermény-részvénytársaság hozza forgalomba.

4. §. A jelen rēndelet alapján tett bejelentések helyességének megállapítása végett a fősztaligabironnak, városokban a rendőrkapitányknak, vagy a résztőlről külön meghatalmazott hatósági személynek jogában áll a bejelentésre kötelezett készleteit, raktárait, birtokait és levelezéseit megvizsgálni. A vizsgálatot a Haditermény-részvénytársaságnak kívánására is el kell rendelni és a vizsgálatnál a nevezett társaság kiküldöttje is közreműködhetik.

5. §. A jelen rēndelkezők által harmadik személyek (természeti és jogszemélyek, ideértve a köztestületeket és közhatalókat) is részére megvásárolt, illetve költés utján biztosított, bárhol tároló, örlés, zúzás, hántolás stb. utján feldolgozott, vagy feldolgozatlan állapotban levő készletek a rēndelet erejénél fogva közszükségleti célokra igénybevéttéven (rekvizitálnak), a malomvállalatoknak e készletekre vonatkozólag kött összes szállítási és örlési szerződés — a szerződés létrejöttének időpontjára való tekintet nélkül — hatályukat vesztiük.

Ugyanígy hatályukat vesztiük azok a szerződéséek is, amelyeket a jelen rēndelet értelmében bejelentésre kötelezett más felek gal.

Hatósági hirdetés.

Székesfehérvár szab. kir. város közéletmezsi bizottsága közhírré teszi, hogy Jancsár-utca 20 szám alatti sertéshizláló telepen levő sertésállományból 200 drb. sertést egyenként vagy nagyobb mennyiségben áruba bocsájt.

Venni szándékozók jelentkezhetnek a városházán a gazdasági hivatalban.

A sertések a fent említett hízaló telepen megtekinthetők s ugyanott azonnali képzézt fizetés mellett átvehetők.

Székesfehérvárt, 1916. évi február hó 2-án.

A közéletmezsi bizottság.

Hatósági hirdetés.

Székesfehérvár szab. kir. város közéletmezsi bizottság közhírré teszi, hogy hentes árutit folyó évi február hó 5. napjától kezdve nem az eddigi, hanem Háltér 4 szám alá áthelyezett hatósági husszékben (Héjj Imre-Téle mészsérék) fogja árusítani, kedd és péntek kivételével min-

Pénteken **Apolló-színház.** Szombaton
február hó 4-én és 5-án
Arany János balladája a filmen.

Tetemrehevás

filmre alkalmazta: Némedy Gábor. Rendezte: Garas Márton. A „Proja” filmgyár monumentális alkotása. A termek berendezései az Erdélyi Múzeum Egyület régiségáttárának műkincsei. A felvételek Vadahunyad várában készültek.

Főszerelplők:

Kund Abigél: Berki Lili. Bárci Benő: Berki József.
Az öreg Bárci: Szakács Andor. Az öreg vadász: Szentgyörgyi István.

Rendes helyárak. Minden hely számozott.

Előadások 6 és 9 órákor.
Jegyek előre válthatók Krausz Verona dóhánytőzsdejében.

Arany János örökbecsű balladáját, a

Tetemrehevást

az Apolló-színház pénteken délután 3 órákor

ifjusági előadásban is bemutatja.

bonának, vagy lisztnék szállítása iránt költötek.

6. §. A Haditermény-részvénytársaság a jelen rendelet értelmében átvett gabonakészletekért a 2077|1915. M. E. és a 3511|1915. M. E. számu rendeletekben megállapított legmagasabb árakat, a jelen rendelet értelmében átvett értéme ny készletekért pedig a 2727|1915. M. E., a 4080|1915. M. E., a 4343|1915. M. E. és a 3217|1915. M. E. számu rendeletekben megállapított legmagasabb árakat fogja készpénzben kifizetni a nevezett társaság utasítása szerint történt átadás igazoló irat-vagy, az elszállítás igazoló vasuti- vagy hajótvár okmány ellenében.

Az előbbi bekezdés nem vonatkozik azokra a készletekre, amelyeket birtokosuk a fenálló rendeletek ellenére nem jelentett be.

7. §.

A jelenrendelet értelmében közszükségleti célokra igénybevett készletekből a kereskedelemügyi miniszter által a belügyi és földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg a helyi lakosság szükséglete megállapított mennyiségét a Hadi-Termény részvénytársaság az illető helyen köteles meghagyni. Az ilykép meghagyott készletekkel a helyi hatóság a belügyminiszter rendelkezése szerint rendelkezik.

8. §.

A jelen rendelet nem vonatkozik a Hadi-Termény részvénytársaság vagy a közhatalóságok utján közellátási célokra már forgalomba bocsátott készletekre.

9. §. Aki készletét a jelen rendelet ellenére a Hadi-Termény részvénytársaságnak be nem jelenté, készletét elrejté vagy eltitkolja, avagy az ellenőrzést a jelen rendelet ellenére meghusítja, vagy az igénybevett készletet a jelen rendelet ellenére felhasználja, elfogyasztja, elidegeníti, megsemmisíti vagy a közszükséglet kielégítése elől egyéb módon elvonja, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezzer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arra a készletre nézve, amelynek tekintetében a jelen §-ba utköző kihágást elköveték, a rendőri büntető eljárás során elköbözésnek van helye. Az elköbözött készlet értékének egyötöde a feljelentő illeti, többi része a felmerült költség levonásával a rokkant katonák segélyalapja javára fordítandó.

A jelen §-ba utköző kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntetőbírósnak, a székesfehérvári államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

10. §. Aki a jelen rendelet értelmében közszükségleti célokra igénybevett gabona- vagy liszt-(értelme ny) készletét akár egészen, akár részben jogellenesen felhasználja, elfogyasztja, elidegeníti, megsemmisíti, vagy a közszükséglet kielégítése elől egyéb módon jogellenesen elvonja, arra a törvényhatóság első tisztviselője — a fél meghallgatása után — az 1916. IV. t. c. 2. §-a értelmében a közszükséglet kielégítése elől elvont készlet értékének kétszereséig terjedhető kártérítő összeget

szabhat ki, amelyet a felmerült eljárás költség levonásával ugyan-csak a rokkant katonák segélyalapja javára kell fordítani A marasztaló határozat ellen, közlésetől 15 nap alatt felebebezésnek van helye a belügyminiszterhez.

A kártérítő összeg kiszabása a cselekmény elkövetőjének büntető jogi felelősségét nem érinti.

11. §. A jelen rendeletben a vármörő malomokra vonatkozólag foglalt rendelkezéseknek a vármörő malomvállalatokkal való közléséről és végrehajtásáról a köz-ségi előjáróság (város polgármestere) gondoskodik.

12. §. Ez a rendelet 1916. évi február hó 1. napján lép életbe. Ezzel a nappal a korábbi rendeleteknek a jelen rendelettel ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

A jelen rendelet hatálya Horvát-Szlavonországotra nem terjed ki.

Budapest, 1916. évi január 25.

Gróf Tisza István s. k.,

m. kir. miniszterelnök.

1604—1916.

Hatósági hirdetmény.

Közzé teszem az alább következő kormányrendelet lelkismeretes be-tartás végett azzal a figyelemze-téssel, hogy az eltitkolt készletek felkutatása legközelebb megkezdő-dik.

Székesfehérvár, 1916 január hó 29-ik napján.

Dr. Saára Gyula

polgármester.

A m. kir. miniszteriumnak 370—1916. M. E. számu rendelete a be nem jelentett, elrejtett vagy eltitkolt gabona, tengeri és lisztkészletek, repecmag, lenmag és kendermag készletek utólagos bejelentése és közszükségleti célokra beszoalgálta-tása tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háboru esete re szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendel:

I. A 3925—1913 M. E. számu rendelet értelmében (I. a „Budapesti Közlöny" 1615. évi október hó 30. napján megjelent 252. számában) mindenki és pedig nemcsak minden magánégyén, hanem minden jogi személy, ipar és kereskedelmi vállalat, köztestület, közhatalóság és intézet és büntetés és elkobzás terhe alatt köteles volt buza, rozs, kétszeres, árpa, zab és lisztkészletét, illetőleg készletének a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó feleslegét a község előjáróságánál, a város polgármesterénél bejelente-ni.

Hasonlóképen be kellett jelenteni a 8900 eln. 1915. számu földmívelésügyi miniszteri rendelet értelmében (lásd a Budapesti Közlöny 1915. évi december hó 11. napján megjelent 286. számában) a tengeri készleteket.

A bejelentett mennyiségek-ből megállapíthatóknak látszik, hogy a bejelentést sokan elmulasztották, vagy nem a valóságnak megfelelően tették meg.

Epen ezért szükségesnek mutatkozik, hogy a meglevő készletek mennyisége a 4379|1915. M. E. sz. rendelet értelmében a pénzügyőr-ség közegei utján hivatalosan ki-nyomoztassék és megállapítassék. Az 1109|1916. számu pénzügyminiszteri körrendelet intézkedik az iránt, hogy ez a nyomozás kezdé-tét vegye.

Nehogy a nyomozás eredményé-hez képest mulasztások folytán olyanok is büntető eljárás alá ke-rüljenek és készletük elkobzásával sutfassanak, akik a bejelentést té-jékozatlanságból, vagy más és menthető okból elmulasztották, a miniszterium megengedi, hogy mind-azok, akik a bejelentést az említett rendeletek ellenére a megszabott határidő alatt egyáltalán nem, vagy nem az említett rendeleteknek meg-felelően tették meg, mulasztásukat mindaddig, míg be nem jelentett készleteiket a pénzügyőrség ki nem nyomozta vagy ezeket a készleteket más még fél nem jelentette, utólag oly módon pótolhassák, hogy a be nem jelentett búzát, rozst, kétsze-resset, árpat, zabot és lisztet a helyi hatóság által megjelölt raktárba vagy a Haditermény-részvénytársaság által kijelölt bizományosoknak beszoalgatják, a be nem jelentett tengerit pedig a közégi jegyző-(közjegyző, várososban a polgár-mester) után a Haditermény-rész-ve nytársaságnak bejelentik.

Amennyiben a készletek elhárit-hataltan akadály különösen az utak járhatatlansága vagy az ige-erő teljes hiánya miatt a fentemil-tett hatánapig beszállíthatók nem lennének, ugy ezt a fél a közégi előjárásnál a város polgármes-terénél igazolni tartozik. A közégi előjáróság ily esetben a készlet beállítására legfeljebb 14 napig terjedő halasztást engedhet köteles azonban erről az átvételre hivatott raktárt értesíteni. A közégi előjáróság ha ezt szükségesnek látja az igy bejelentett készlet őrizetbe vétele iránt intézkedhetik.

Mindazok, akik mulasztásukat a fentebbi rendelkezések szerint utólag pótolják ezzel az előzőleg elkövetett kihágás büntetőjogi és vagyonjogi következményei aló, amennyiben a kihágás miatt még jogerősen elítélve nem lettek. men-tésülnek.

A Haditermény itt a megjelölt raktárakba beszoallított készletekért a 3511|1915. M. E. a 3925|1915 M. E. és a 4374|1915. M. E. számu rendeletben a rekvizicio ese-tére megállapított átvételi árakat fogja fizetni.

2. Aki a fennálló rendeletek ér-telmében közszükségleti célokra igénybevett rekvirált buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, tengeri, liszt vagy dara készlettel, továbbá repec-mag, lenmag és kendermag készletét akár egészen, akár részben jogellenesen felhasználja, elfogyasztja elidegeníti, megsemmisíti, vagy a közszükséglet kielégítése elől egyéb módon jogellenesen elvonja, arra a törvényhatóság első tisztviselője a fél meghallgatása után az 1916. IV. t. c. 2 §-a értelmében a köz-szükséglet kielégítése elől elvont készlet értékének kétszereséig ter-jedhető kártérítő összeget szabhat ki, amelyet a felmerült eljárás költ-ségei levonásával a rokkant kato-nák segélyalapja javára kell fordíta-ti. A marasztaló határozat ellen 15 nap alatt felebebezésnek van helye a belügyminiszterhez.

A kártérítő összeg kiszabása a cselekmény elkövetőjének büntető- jogi felelősségét nem érinti.

III. Ezt a rendeletet minden községben, (városban) a helyben szokásos módon haladéktalanul közhírré kell tenni.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországotra nem terjed ki.

Budapest, 1916. Január 25.

Gróf Tisza István s. k.

m. kir. miniszterelnök.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy 4; esetleg 5 szobás emeleti lakás hoszártatózó helyiségekkel Eá-jus 1-re kiadó. Megyeháztré 13. sz.

Egy tanuló és egy tanulóéle ny felvétetik Verme Frigyesnél.

Hazimesternek keresek gyerme-ket telen házaspárt, május 1-re Rákóczi- utca 6/c.

Mindennemű kárpitos munkákat ujjat és átdolgozást házon és házon kívül jutányos árban elfogad Már-ton Károly kárpitos Palotai-u. 12.

Eladó libatoll Öreg-utca 7. szám alatt.

Pirosalma-utca 2. szám alatt 4 lóra istálló legényssobával kiadó.

Malacok kicsinyek és nyagok el-adók. Budai-ut 54. az útleiben le-het tudakozódni.

Hentesek, mészárosok figyelmébe! Egy régi, jó forgalmu, biztos me-életést nyújtó jobb vevőkörrel ren-delkező hentes-mészáros útleet a legnagyobb-bereándéssel haláleset-miatt azonnal eladó. Bövebbet Lesz-ler Imre adás-vételi úgynökségénnél. Basa-utca 1. sz.

Egy ház és ket rét eladó. Az egyik rét a sziget kertek alatt a másik a szél kanális mellett van. Tudakozódni lehet Nyerges Bognár Ferencnél a Vágóhididőlón.

Értesítés

a tisztelt gázfogyasztókhöz.

A közsénárak állandó eme- kedése, a behozatal és bérék drágasága valamint a rendkívül nagy kiadások arra készletnek bennünket, hogy f. évi február hó 1-től kezdődőleg a világító, fűtő és főző valamint az erő-átviteli célokra használt gáz- árat következőkép felemeljük:

1. Világítógáz ár 32 fillér m³-kint.
2. Oly fogyasztó, mely ki-zárólag gázzal világít fűtési és főző gázt 24 fillér m³-kint.
3. Oly fogyasztó, mely gáz-zal nem világít fűtés és főző gáz 28 fillér m³-kint.
4. Erőátviteli gáz ára 24 fillér m³-kint.

Tisztelettel
Székesfehérvári
Légszuszívítási Társulat.

Telefon 233. — Tefon 233.

Pénteken és szombaton :
(február hó 4 és 5-én)
KISS JÓZSEF balladája után

SIMON JUDIT

Cimszerepben Cs. Aczél Iлона
Nemzeti színház tagja.

3 előadás 5, 7 és 9 órakor.

Harmonium és zongora
együttes kísérettel.

Helyárak tekintve a kép drága
voltát mérsékelven felemtelék.